

Tekst gwarowy — Biała Piska 1

Autor: Justyna Garczyńska

Nagranie: Julia Pikacz, Anna Godziuk Przepisanie: Monika Kresa Opracowanie: Justyna Garczyńska

Informator: Helena Born, zamieszkała w Białej Piskiej, ur. 20.12.1933 r. w Kaliszkach. Rodzice pochodzili z Kaliszek, pracowali w majątku dziedzica, rodzina mieszkała w czworakach dworskich. Ukończyła sześć klas szkoły podstawowej niemieckiej. Pracowała w Pieszku w fabryce drewna, a następnie w przedszkolu jako pomoc.

O wojnie

{vm}T121.mp3|L{/vm}

Urodziłam się w Kaliszkach i tam {tt}asynchroniczna wymowa głoski m’|mjeszkałam{/tt} do dziesięciu lat. No {tt}prejotacja|ji{/tt} tam mjeszkałam do czasu {tt}podwyższona wymowa samogłoski y|wojny{/tt}. I po wojn..., jak wojna już później, front szedł to nazad z pegieerzu z {tt}e ruchome|Kaliszk{/tt} to nam ten pan kazał {tt}twarda wymowa ogólnopolskiej grupy kiel|take{/tt} wozy przyszykować drabiniaste, nakładli słomy, {tt}wyrównanie formy tego do D. lp. przymiotników i zaimków, np. pełnygo ‘pełnego’|tygo{/tt} wszystkiego, no ji później dawał {tt}żeńską formę liczebnikową dwie zastąpioną przez formę męską dwa|dwa{/tt} rodziny na jeden {tt}wymowa głoski o (< stpol. M) jako o |woz{/tt}. A byli te, to kiedyś mówili Italiaki, to {tt}miękka wymowa ogólnopolskiej grupy chy|chiba{/tt} te Włochy, to dawali jich za kierowców, tych, tych Włochów, bo ojca nie było i {tt}częstsze niż w polszczyźnie ogólnej używanie końcówki D. lmn. –ów, fonetyka międzywyrazowa ubezdźwięczniająca (nieudźwięczniająca) – wymowa bezdźwięczna spółgłosek na końcu (w wygłosie) pierwszego wyrazu przed drugim wyrazem, który zaczyna się na samogłoskę lub na spółgłoski r, l, ł, m, |bració|nie{/tt} było, tylko najmłodszy brat i ja i mama, a te, te to byli na wojnie, no i później jachaliśmy aż do Morongowa, o to wtenczas to jusz my mjeli naszykowane na te wojne, ojciec dał nam buty zrobić takie {tt}przejście nagłosowej grupy ja- w je-|jek{/tt} teras majo te kozaki duże, bo to było w styczniu i ten, i świniaka {tt}archaiczna końcówka 1. os. l.mn. cz. przeszłego - m|zabilim{/tt} mróz {tt}cofnięcie artykulacji y przed spółgłoską ł|byuł{/tt} to poćwiartkował tam i do {tt}mazurzenie|becke{/tt}, aby było coś jeść, no bo to wozem jachać na wojne, to aby jeść co było, i cukru nabralim, to cukier to nasypał w dwudziestkę w kanał mleka, i monki nabrali, worek soli, żeby wszystko było, i to wszystko wjeźli do Morongowa, a w Morongowje zaceli bomby {tt}stwardnienie spółgłoski ć|zrucac{/tt} z samolotów wtenczas to się prawdziwa wojna zrobiła.